

This question paper contains 8 printed pages]

Your Roll No.....

1451

B.A. (Hons.)/III

D

PERSIAN—Paper V

(Classical Poetry)

Time : 3 Hours

Maximum Marks : 75

(Write your Roll No. on the top immediately on receipt of this question paper.)

Note :— Unless otherwise required in a question, answers may be written *either* in English *or* in Persian *or* in Hindi *or* in Urdu; but the same medium should be used throughout the paper.

1. Translate any *two* of the following couplets into English or Hindi or Urdu : 20

از شعرهای زیر فقط دو را به زبان انگلیسی یا هندی یا اردو ترجمه کنید :

(A)

باز این چه جوانی و جمالت جهان را

وین حال که نوگشت زمین را و زمان را

مقدار شب از روز افزون بود بدل شد
 ناقص همه این را شد و زاید همه آن را
 هم جمره بر آورد فرو برده نفس را
 هم فاخته بکشا د فرو بسته زبان را
 در باغ چمن ضامن گلگشت ز بلبل
 آن روز که آوازه فلکند خزان را
 اکنون چمن و باغ گرفتار تقاضاست
 آری بدل خصم بگیرند ضمان را

(B)

ساقیا بر خیز و درده جام را
 خاک بر سر کن غم ایام را
 ساغری بر کفم نه تاز بر
 بر کشم این دل از رِق فام را
 گر چه بدنامیست نزد عاقلان
 مانمی خواهیم ننگ و نام را

باده درده چند ازین باد غرور

خاک بر سر نفس نافر جام را

دود آه سینہء نالان من

سوخت این افسودگان خام را

(C)

چون ز آب و گل آفرید ضایع ما را

کرده به غم زمانه قانع ما را

پیوسته مرازمی همی منع کنی

خود دستِ تھی بس است مانع ما را

گرمی نہ خوری طعنہ مزین مستان را

گرد دست دهد تو بہ کنم یزدان را

تو فخر بدین کنی کہ من می نخورم

صد کار کنی کہ می غلامت آن را

2. Explain any *two* of the following :

20

از شعرهای زیر فقط دو بند را باز یابید:

(A)

ای صاحب کرامت شکرانهء سلامت

روزی تفقدی کن در ویش بینوارا

آسایش دو گیتی تفسیر این دو حرفست

بادوستان مرآت بادشمنان مدارا

درکوی نیکنامی ما را گذرندادند

گرتونمی پسندی تغییر کن قضا را

هنگام تنگدستی در عیش کوش و مستی

کاین کیمیای هستی قارون کندگدارا

سرکش مشو که چون شمع از غیرتت بسوزد

دلبر که در کف او مومست سنگ خارا

(B)

ای قاعده تازه زدست تو کرم را

ای مرتبه نوز بنان تو قلم را

از سحر بنان تو و اعجاز کف تست

گر کار گزارست قلم را و کرم را

دین عرب و ملک عجم از تو تمام اند

یارب چه کمالی تو عرب را و عجم را

آن صدر جهانی تو که در شارع تعظیم

همراه دوم گشت حدود تو قدم را

از بھر وجود تو که سرمایه اشیاست

نشگفت که در خانه نشانند عدم را

(C)

می قوت جسم و قوت جانست مرا

می کاشف اسرار نخواست مرا

دیگر طلب دنیا و عقبی نه کنم

یک جرعه پرازهر دو جهانست مرا

برخیز و بیا بتا برای دل ما

حل کن بجمال خویشتن مشکل ما

یک کوزه می بیارتا نوش کنم

زان پیش که کوزه ها کنم از گل ما

3. Rewrite the following in simple Persian :

15

متن زیر را به فارسی ساده بنویسید :

ساقی بنور باده برافروز جام ما

مطرب بگو که کار جهان شد بکام ما

مادر پیاله عکس رخ یار دیده ایم

ای بیخبر ز لذت شرب مدام ما

هرگز نمیرد آنکه دلش زنده شد بعشق

ثبت است بر جریده عالم دوام ما

چندان بود کرشمه و ناز سهی قدان

کایده بجلوه سرو صوبه خرام ما

ای باد اگر بگلشن احباب بگذری

ز نهار عرضه ده بر جانان پیام ما

4. What do you know about Umar Khayyam and his
Rubaiyat ? Write. 10

راجع به عمر خیام و رباعیات وی چہ می دانید؟ بنویسید۔

5. Anwari is an excellent *Qasida* writer ? Discuss. 10

نقش انوری را بہ عنوان قصیدہ نگار مطرح کنید۔

Or

Briefly discuss the life and *Ghazaliyat-e-Hafiz*

Shirazi.

مختصراً درباره زندگی و غزلیات حافظ شیرازی را مورد بحث

قرار دهید۔